

Kladno 11. 07. 2021

Biblický základ kázání (1. Kr. 19, 1-8)

1 Achab oznámil Jezábele vše, co udělal Eliáš, že pobil všechny Baalovy proroky mečem. **2** Jezábel poslala k Eliášovi posla se slovy: „Ať bohové udělají, co chtějí! Zítra v tento čas naložím s tebou, jako ty jsi naložil s nimi!“ **3** Když to Eliáš zjistil, vstal a odešel, aby si zachránil život. Přišel do Beer-šeby v Judsku a tam zanechal svého mládence. **4** Sám šel den cesty pouští, až přišel k jednomu trnitému keři a usedl pod ním; přál si umřít. Řekl: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“ **5** Pak pod tím keřem uleh a usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň a jez!“ **6** Vzhlédl, a hle, v hlavách podpopelný chléb, pečený na žhavých kamenech, a láhev vody. Pojedl, napil se a opět uleh. **7** Hospodinův anděl se ho však dotkl podruhé a řekl: „Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu!“ **8** Vstal, pojedl, napil se a šel v síle onoho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorébu.

Kázání

Sestry a bratři, všichni snad známe silný pocit zoufalství, když se nám nedaří, když se něco pokazí, uděláme velké faux pas a nevidíme východisko, nevíme, jak můžeme svoji chybu napravit. Nebo nás potká velké neštěstí. Propadáme depresím, napadají nás všelijaké myšlenky a chceme ode všeho utéct. Ale jak a kam? Toužíme spát tak, abychom se nemuseli probouzet a uvědomit si svůj stav. Ba někdo touží zemřít. To jen proto, aby nemusel myslet na nepříznivý stav duše, na nezvratnou tíživou životní situaci, nebo na nenapravitelné osobní faux pas. Někdy to může být na první pohled maličkost, jako když někomu něco provedete, řeknete něco ošklivého, co nemůžete vzít zpět. Zoufalství a deprese přinášejí samotu, když se člověk uzavírá do sebe, aby nemusel nikomu nic vysvětlovat.

Prorok Eliáš je v nezáviděníhodné situaci. Udělal něco, co nemůže vzít zpět, nemůže to napravit. Teď mu hrozí pomsta. Verdikt zní jasně. „Ať bohové udělají, co chtějí! Zítra v tento čas naložím s tebou, jako ty jsi naložil s nimi!“ Jako utíkáme my do samoty, utíká Eliáš na poušť. Ale jsou útek na poušť a samota řešením? Pokud vím, nikdo se nedostává z deprese sám. Eliáš utíká na poušť, zároveň nám ukazuje ještě jednu cestu stejně jako modlitba žalmisty z 25. kapitoly. Svěřuje se Bohu: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“ Prorok si přeje umřít, ale nebere svůj osud do svých rukou, promlouvá k Hospodinu. Bůh nám může poslat své anděly, jako to udělal s Eliášem, aby nás povzbudili, posílili, když si myslíme, že jsme v koncích. Bůh dává sílu, protože cesta, jak se dostat z problémů, nebývá krátká.

Eliášova cesta vedla až k Boží hoře Chorébu. Hospodin mu tím zřejmě chce připomenout smlouvu, kterou uzavřel se svým vyvoleným lidem, který vysvobodil z egyptského otroctví. Cesta ke svobodě je dlouhá a vede přes připomenutí smlouvy a Božího slova. Ať se nám děje v životě cokoliv, můžeme se vždy svěřit Hospodinu, můžeme si připomínat jeho sliby, smlouvy, slova. Tento návod platí už staletí.

S prorokem Eliášem se ocitáme v druhé polovině 9. století, v severském království zvaném také izraelské, v době kdy Boží lid byl rozdělen na dvě království. To druhé bylo jižní zvané také judské království. Dějinné pozadí ukazuje, že problémy proroka vznikly kvůli tomu, že se postavil do čela opozice bojující proti modloslužbám a zabíjení proroků. Král Achab si vzal pohanskou ženu Jezábel, ta si přivezla do izraelského království pohanské kněze a proroky. Zakázala v Izraeli uctívání Boha Stvořitele, tím nastolila modloslužbu. Proroci jako byl Eliáš, museli žít v ilegalitě, jejich životy byly v ohrožení. Ano, mnoho proroků bylo zabito na přímý příkaz Jezábely. Eliáš se na to nemohl dívat, fyzicky odstranil baalovy kněze a proroky, bylo jich stovky. Jezábele to oznámil sám král, ten, který má svůj lid chránit, hájí zájmy své pohanské ženy. Jezábel oznámila Eliášovi, že ho potká stejný osud, jaký sám připravil Baalovým kněžím a prorokům, tedy fyzická likvidace.

Důsledkem působení proroků a kněží ze Sidonu, rodiště Jezábely, je, že v Izraeli přestalo pršet, řeky vysychaly. Eliáš, podle svých slov jediný přeživší ze všech izraelských proroků, na příkaz Hospodina vyvolal konfrontaci s pohanskými kněžím a proroky, která skončila jejich zabitím. Proto se Jezábel hněvala a rozhodla se, že zabije v té době posledního izraelského proroka.

Lid věřil, že Eliáš jedná jménem živého Boha. Proto provolal: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“ (1. Kr 18, 39b) Díky Eliášovým přimluvám Bůh seslal svému lidu dešť. Tím mohlo všechno skončit. Achab a jeho pohanská žena by byli spokojeni. Ta by se nesnažila zabít Eliáše, a ten by neskončil v depresích a na útěku. Ale den bohužel neskončil jen oslavou živého Boha za vyslyšené modlitby, nýbrž pokračoval krveprolitím pohanských kněží a proroků. Proč to Eliáš udělal? Nechal se unést fanatickým davem, nebo to byla pomsta za jeho krajany, zejména za zabití proroky? Zdá se, že pomsta vyvolává další pomstu, a vše může skončit v nekonečném kolotoči násilí.

“Jen Hospodin je Bůh”, ano, ale žádná svatá válka se zabíjením nepřátel není řešením, a neměla by se vést jménem Hospodina. Nic takového není ospravedlnitelné Božím příkazem. Násilí plodí další násilí. Eliáš se choval jako válečný fanatik. V chození s Bohem a v následování Krista vždy existuje riziko, že šlápeme vedle. Je vždy riziko, že podlehneme pokušení a uděláme chybné kroky, násilné, pomstychtivé, sobecké, krátkozraké, kdy někomu

ubližujeme, a ještě se tváříme, že jednáme jménem Boha a v zájmu dobra. Jenže Bůh nikdy neschvaluje násilí, ani fyzické, ani slovní. Laciný úspěch a slepý fanatismus nikdy nejsou dobrým znamením věrnosti vůči Bohu. Patří to spíš k našemu odcizení. Pro Boha úspěch nikdy není cílem sám o sobě, a účel nesvětí prostředky. Na druhé straně zklamání spojené se ztrátou sebevědomí, vyvolávající deprese není nutně katastrofou. Jakákoliv krize může znamenat příležitost k pozitivní změně. Platí to v našich životech a ve víře. Krize a naše osobní selhání nás může vést k objevení skutečné hodnoty věcí. Může nás vést k objevení svých skrytých schopností.

Bůh pomáhá Eliášovi, aby se vzpamatoval tak, že ho posílá do místa, kde uzavřel smlouvu se svým lidem, na horu Choreb, kterou známe víc pod názvem Sinaj. Právě tam Bůh učil svůj lid dodržovat zákon, přikázání. Eliáš si má uvědomit, že Boží přikázání jsou základem a znamením Boží lásky ke všem lidem, k celému stvoření. Tato láska vyvrcholila příchodem Ježíše Krista. “Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.” (J 3, 16-17) A náš cíl není pomsta, ale zvěstovat pokání, víru a Boží milost korunovanou plností života.

Následováním Ježíše Krista nesmíme nikdy zapomenout, že on je ztělesněním lásky, která byla odmítnutá, opovrhovaná a ukřižovaná světem. Následováním Krista přijímáme jeho odkaz, příkaz a výzvu. Jeho odkaz je oběť milosrdenství. S ním souvisí jeho příkaz, aby si každý vzal svůj kříž, zapřel sám sebe a šel za svým Pánem. A jeho výzva zní: “Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.” (Mt 11, 28-30)

Ať jsme ve fázi, kdy potřebujeme slyšet jeho příkaz, nebo výzvu, pořád platí, že jdeme za Kristem ukřižovaným a vzkříšeným. Je to ten Kristus, kterému byla dána veškerá moc na nebi i na zemi. Je to tentýž Kristus včera, dnes a zítra. On je naším údělem, naší nadějí. Amen.